

**onderwijsbulletin
nr.5: februari 2007
"Groep 5 in beweging"**

OBS Brinkschool
Oude Brinkweg 95
9751 RL Haren
050-5347524
haren@debrinkschool.nl

In de uitgegeven onderwijsbulletins maakte u kennis met het 'Plan van aanpak'. Een van de kernpunten hieruit is 'adaptief' onderwijs. Concreet gaat het daarbij met name om kindgericht, uitdagend en ondersteunend onderwijs. Het Brinkschoolteam en de MR hebben het 'plan van aanpak' besproken en ingestemd met een teambrede scholing. Veel onderwijsactiviteiten van adaptief onderwijs pasten we al toe in ons onderwijs. Ons speerpunt is momenteel "zelfstandig werken". Kapstukken hierbij zijn o.a. "uitgestelde aandacht", "klassenmanagement", de "instructietafel", "planbord", "dag- en weektaken". In de vier uitgebrachte onderwijsbulletins (zie www.debrinkschool.nl) wordt hier dieper op ingegaan. IT, informatie technologie, heeft een grote plaats in ons dagelijks onderwijs en loopt er als een rode draad doorheen. "Klassewijzer" van "ICT op School" organiseert met de school een project t.b.v. verdere invoering van IT in ons dagelijks onderwijs.

De Brinkschool heeft bovenstaande trajecten samengevoegd en staat middenin dit ontwikkelingsproces.

De verandering in de organisatie in groep 5 berust op bovenstaande peilers, te weten:

- A. Het "Plan van aanpak" van de Brinkschool.
- B. Het project van "Klassewijzer".

De uitwerking

De veranderingen in groep 5 moeten gezien worden als een experimentele uitvoering. De leerlingen zijn van te voren op de hoogte gebracht en in de loop van de afgelopen 4 weken is er vorm gegeven aan het "anders" organiseren van het onderwijs. Hoofddoel van de andere organisatie is het onderwijs zodanig te managen, dat meer tegemoet wordt gekomen aan het zelfstandig werken. Daartoe kon de klas effectiever worden ingericht t.b.v een leeromgeving waarin kinderen beter samen kunnen leren, werken, verantwoordelijk zijn, meer keuzes maken en zelfstandig kunnen werken. Computerwerk moet hierbij als vanzelfsprekend zijn. Belangrijk is te beseffen dat alle hiervoor genoemde aspecten ook al voor de "herinrichting" van het lokaal tijdens het onderwijs aanwezig waren. Maar een en ander kan optimaler.

Effectiever werken.....

De ruimte in de klas.

De ruimte in onze groep met 33 leerlingen kon beter ingericht worden t.g.v. het werk.

Meestal maken ca. 5 leerlingen gebruik van computers. Een groot deel van de dag werden zodoende 5 leerlingensets niet gebruikt. Tijdens het samenwerken van meer dan 2 kinderen werd gewerkt aan hoogstens 2 leerlingensets. Enkele sets werden dus niet gebruikt.

Tijdens het werken aan de instructietafel (voor extra instructie aan enkele leerlingen) stonden een of meer leerlingensets ongebruikt. Het bureau van de leerkracht (in hoogte verstelbaar) stond vaak "leeg", omdat hij in de klas ergens bezig was. Het leerkrachtenbureau is vaak een werkplek voor de kinderen. Kortom: veel vierkante meters "aan tafels" waren ongebruikt.

Deze ruimte toch willen benutten, betekende dat er leerlingensets het lokaal uit werden gezet.

- Nu is de afstand tussen de individuele en -groepsworkplekken groter, waardoor er minder storing van de ander(en) is.

- De loopruimte is aanzienlijk vergroot. Kinderen kunnen nu zo door het lokaal lopen, dat ze de ander(en) amper storen. Ze zijn ook sneller op hun werkplek.

Een en ander heeft tot gevolg gehad dat er geen vaste zitplaatsen meer in de klas zijn. 's Ochtends pakken de leerlingen hun werkmapje en pennentas en kiezen een plaats uit. Die plaats is gezien de aard van het te verrichten werk bepaald niet jouw plaats voor de hele dag. Binnen de kortste keren werkt een kind aan de pc, is in overleg in een groep of zit aan de instructietafel. Het was even wennen, maar de herschikking maakt dat we efficiënter werken. Kortom: de herinrichting bevordert het werk.

Materialen in de klas.

We willen op school eigen verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en de zorg voor materiaal bevorderen. Het onderwijs in de groep brengt –zoals boven geschetst– mobiliteit met zich mee. Een vast tafeltje met een gevuld laatje werkt dan niet. De inhoud van alle kasten zijn gescreend op “wat is werkelijk” nodig. Meer dan 50% is naar de zolder verplaatst. Werkmappen, pennentasjes, schriften, boeken enzovoort hebben een zodanige vaste plaats in de klas, dat elke leerling precies weet wat waar ligt, waar het moet worden opgeborgen of waar werk moet worden ingeleverd. Van puntenslijper tot koptelefoon, van antwoordenboekje tot plakkaatverf, alles heeft zijn vaste plek. Er is een individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor al het materiaal. De kinderen bepalen zelfstandig welke materialen voor hem op haar op dat moment nodig of overbodig zijn. Dit permanent eigen keuzes maken, het nemen van initiatieven, je werk organiseren is een belangrijk aspect in het “ zelfstandig werken”.

Het relationele aspect.

Uiteraard brengt de herinrichting nog veel meer belangrijke goede spannende leermomenten met zich mee.

- In de klas bepalen we welke initiatieven de kinderen mogen nemen, wanneer ze om hulp mogen vragen, hoe en wanneer ze mogen samenwerken en welke regels er gelden.
- Kinderen leren alle facetten van het samenwerken, niet alleen het hele jaar met steeds dezelfde kinderen, maar nu ook met alle andere kinderen van de groep of je het leuk vindt of niet.

De herinrichting van groep 5 met alle effecten die het met zich meebrengt past in het ontwikkelingstraject van de school. Teambreed wordt deze werkwijze dit schooljaar geëvalueerd en halen we de “ krenten” eruit om eventueel schoolbreed in te zetten. Uiteraard wordt u en de MR op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Tot slot:

Een jongen (de weekdienst) uit groep 5 vraagt de meester of hij de klas iets mag zeggen. Dat kan uiteraard. De jongen vraagt de klas scharen en lijmstiften beter en netter op te bergen.

Dan hoor je links en rechts “sorry”, okay.

Een jongen in de klas verwijt zijn moeder om 10 over 10 dat ze hem geen drinken heeft meegegeven.

Natuurlijk is meester Venema altijd bereid één en ander nog eens toe te lichten. Komt gerust langs.

mede namens het team,

Jan Venema

16 februari 2007

